

3. Підприємницька екосистема: що це таке та чому це важливо? Колонка Лідії Пашук, президента фонду K.Fund. UFUTURE, 2021. URL: <https://ufuture.com/uk/pidpriyemnitska-ekosistema-shho-tse-take-ta-chomu-tse-vazhливо-kolonka-lidiyi-pashhuk-prezidenta-fondu-k-fund/> (Дата звернення: 09.10.2023 р.)
4. UNIT. Екосистема, 2023. URL: <https://unit.city/ecosystem/> (Дата звернення: 09.10.2023 р.)

Ольга ЗАРУДНА,
молодший науковий співробітник відділу промислової політики,
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Україна
ORCID 0000-0002-7253-8091
olgaszua@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ МОНІТОРИНГУ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Ключові слова: стратегічне планування, моніторинг, промисловий розвиток, економічне відновлення.

Анотація. Дослідження зосереджено на визначенні особливостей моніторингу повоєнного відновлення промисловості України. Обґрунтована необхідність проведення моніторингу повоєнної відбудови українського промислового сектору. Визначена мета, виокремлені завдання, критерії відбору індикаторів, джерела даних та окреслена роль стейкхолдерів у процесі моніторингу відновлення промислового сектору України.

Olha ZARUDNA,
Junior Research Officer of Department of Industrial Policy,
SI «Institute for Economics and Forecasting National Academy of Sciences of Ukraine», Ukraine

FEATURES OF MONITORING THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF THE INDUSTRY OF UKRAINE

Keywords: strategic planning, monitoring, industrial development, economic recovery.

Abstract. The study focuses on identifying the specifics of monitoring the post-war industrial recovery of Ukraine. The necessity of monitoring the post-war recovery of the Ukrainian industrial sector is substantiated. The purpose, tasks, criteria for selecting indicators, data

sources, and the role of stakeholders in the process of monitoring the recovery of the Ukrainian industrial sector are defined.

В умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію України головними завданнями для країни є відбудова держави, реконструкція її економіки, розвиток підприємництва та експорту України. Основним драйвером реконструкції повоєнної національної економіки є відновлення промисловості, її окремих виробництв та підприємств. Актуальним стає дослідження стану промисловості, проблем й перспектив бізнесу, потреб в інструментах підтримки підприємництва та експорту. Саме тому необхідним є запровадження сучасного механізму моніторингу та оцінювання процесів відновлення промисловості України.

Передусім механізм моніторингу відновлення української промисловості має спиратися на оцінку втрат промисловості внаслідок воєнних дій на території України та визначення збитків, завданих постраждалим промисловим підприємствам. Для ефективних дій з промислового відновлення слушно скористатися зарубіжним досвідом повоєнного відродження промисловості Німеччини, Італії, Японії, Республіки Кореї та країн Західних Балкан, де визначені заходи програм макро- та мікроекономічної промислової політики та їх наслідки для промислового сектору,

Реалізація заходів з відновлення потребує впровадження інноваційних інструментів в практику управління на національному, регіональному, місцевому рівнях, а також на рівні окремих стратегій, програм та проектів, орієнтованих на результат щодо відбудови бізнесу, розбудови підприємництва та експертної діяльності, покращення добробуту населення.

Моніторинг – процес, завдяки якому зацікавлені сторони регулярно на постійній основі отримують інформацію про прогрес в досягненні цілей і завдань стратегії/програми/проекту з точки зору досягнутих результатів. [1, с. 7]

Моніторинг — регулярний процес збору й аналізу інформації для відстеження ходу виконання запланованих заходів і перевірки їх відповідності встановленим завданням (стандартам). [2, с. 6]

Метою моніторингу відновлення промисловості України є відстеження та аналіз галузевих тенденцій, динаміки та структурних змін відповідно до цілей, напрямів та завдань державної політики щодо відновлення промислового сектору в умовах російської військової агресії проти України, повоєнного відновлення; виявлення відхилень в порівнянні з очікуваними результатами та перешкод при здійсненні заходів проектів з відновлення та розвитку об'єктів промисловості та підприємництва як на рівні громад, регіонів, окремих кластерів, так і на національному рівні, спрямованих на подолання наслідків війни.

Завдання моніторингу відновлення промисловості України:

- збір інформації для аналізу проблем промислового сектору, окремих виробництв та підприємств, з урахуванням оцінки втрат та визначення збитків внаслідок повномасштабного вторгнення РФ в Україну;
- проаналізувати дані з проєктів відновлення та розвитку промисловості в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення з урахуванням регіональних тенденцій;
- визначити можливості вдосконалення політик відновлення та більш ефективного витрачання коштів на розвиток бізнесу та держави;
- залучити активну громадськість до процесів відбудови та відновлення вітчизняного промислових підприємств;
- сприяти координації зусиль різних стейкхолдерів, які займаються моніторингом відновлення промисловості України.

При підготовці та здійсненні моніторингу відновлення вітчизняного промислового сектору потрібно залучати якомога більше зацікавлених сторін і громадськість, заохочувати їх спільні дії (рис .1).

Рис. 1. Участь стейкхолдарів в процесі підготовки та моніторингу відновлення промисловості України

Джерело: розробка автора.

Для впровадження ефективної системи моніторингу та оцінки результативності реалізації стратегій, програм, проєктів з відновлення необхідно зосередитися на досягненні максимальних конкретних результатах при наявних ресурсах для кожних проєктів, заходів програм, операційних цілей, що відповідають конкретній стратегічній цілі. Успішне проведення моніторингу з відновлення та розвитку має базуватися на визначенні кількох конкретних

індикаторів та показників для кожного результату на етапі підготовки проекту, програми тощо. Індикатори мають враховувати інтереси усіх зацікавлених стейкхолдерів та мають переглядатися для вдосконалення моніторингу ґрунтуючись на оцінці раніше зібраних показників і нових потреб. Вибір ключових показників для моніторингу відновлення промисловості та оцінювання результативності досягнення цілей має формуватися спираючись на критерії: відповідності, результативності, ефективності, економічності та сталості.

Реалізація моніторингу промислового відновлення має спиратися на даних Держстату України; звітності місцевих органів виконавчої влади, центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; статистичних спостережень, здійснених на замовлення виконавця проєкту, програми чи стратегії; опитування стейкхолдерів та громадської думки. До джерел інформації також залучають дані опитування різних стейкхолдерів для вивчення їх думки щодо відновлення промислового сектору та визначення їх потреб.

Моніторинг є відносно стандартною практикою у країнах та регіонах Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), включно з використанням показників результативності, а також фінансової інформації (тобто моніторинг виходить далеко за межі простого фінансового аудиту). [2, с. 12]

Моніторинг відновлення промисловості має координуватися органом виконавчої влади або місцевого самоврядування, або спільної моніторингової групи чи спеціально утвореними комітетом.

В умовах незавершеного військового конфлікту на території нашої держави проведення моніторингу відновлення української промисловості є особливо актуальним адже нагальні проблеми держави та бізнесу вимагають надзвичайної оперативності та гнучкості реагування на потреби, які виникають, здатність їх забезпечення задля досягнення результатів за короткий час.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації з планування, моніторингу та оцінювання процесів відновлення. 2022. URL: <https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/mtd/metodrecplanuvannya.pdf>
2. Могілат І. М.; Нижник О. М. Методичні рекомендації зі здійснення моніторингу і оцінки реалізації планувальних документів із відновлення та розвитку територіальних громад. 2023. URL: https://euneighbourseast.eu/wp-content/uploads/2023/04/me_methodological_recommendations_model_web.pdf